El 155 de 'La Santa Espina'

Uns 300 treballadors de la Generalitat a Girona reclamen la llibertat dels presos cantant i ballant la popular sardana
El musicòleg Joaquim Rabaseda en reivindica la simbologia antifeixista

Ideada originalment com el número musical d'una obra escènica, La Santa Espina (1907), amb música d'Enric Morera i llibret d'Àngel Guimerà, va esdevenir un símbol antifeixista gràcies a la dictadura de Primo de Rivera. El musicòleg Joaquim Rabaseda [http://www.esmuc.cat/L-Escola/Departaments/Musicologia/Professorat/Joaquim-Rabaseda] recordava ahir al migdia la història de la sardana més popular i més prohibida de Catalunya en el manifest que va llegir abans que uns tres-cents treballadors la cantessin i ballessin davant la seu de la Generalitat a Girona.

Avui hem ballat la Santa Espina contra la repressió. @joaquimrabaseda [https://twitter.com/joaquimrabaseda?ref_src=twsrc%5Etfw] ens ha recordat un episodi de 1924 quan no es va deixar ballar. #Noal155 [https://twitter.com/hashtag/Noal155?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw] #llibertatpresospolítics [https://twitter.com/hashtag/llibertatpresospol%C3%ADtics?src=hash&ref_src=twsrc%5Etfw] @AdicGencat [https://twitter.com/AdicGencat?ref_src=twsrc%5Etfw] @GironaVota [https://twitter.com/GironaVota?ref_src=twsrc%5Etfw] pic.twitter.com/fgMqRXkCWo [https://t.co/fgMqRXkCWo]

— ADIC_Girona (@ADIC_GIR) April 27, 2018 [https://twitter.com/ADIC_GIR/status/989813595402833920?ref_src=twsrc%5Etfw]

Com cada divendres, però "un divendres diferent", reconeixia la portaveu de l' Assemblea de Treballadors per a la Defensa de les Institucions Catalanes a Girona [http://twitter.com/ADIC_GIR] (ADIC), la concentració setmanal de protesta, al peu de les escales de l'edifici, es va realitzar amb el tarannà d'un diumenge d'aplec però sense perdre l'essència reivindicativa, en el dia de la Verge de Montserrat: "Hem volgut, coincidint també amb la setmana de Sant Jordi, protestar des d'un angle més cultural; en aquest sentit, els treballadors organitzen cada dimecres un taller de sardanes, i hem optat per La Santa Espina, per tota la història que té."

L'estiu del 1924, en plena dictadura de Primo de Rivera, a Sant Feliu de Llobregat el governador civil de Barcelona Carlos de Lossada inaugurava un escorxador. Algú li va dir que els sardanistes, en ballar La Santa Espina, cantaven la lletra d'Els Segadors sobre la melodia. Feia dies que les cobles tocaven la sardana en homenatge a Guimerà, que acabava de morir. I la gent l'escoltava amb respecte, en silenci. Les autoritats espanyoles hi van detectar el poder simbòlic que tenia la sardana i van interpretar el gest social "de manera perversa, malalta, irada". El governador civil, el general Lossada, va definir la cançó com un "himne representatiu d'odioses idees i criminals aspiracions" que la gent s'escoltava "amb el respecte i reverència que es tributen als himnes nacionals" i va resoldre "prohibir que es toqui i canti la mencionada sardana a la via pública, sales d'espectacles i societats i a les romeries o reunions camperoles, per prevenir els infractors d'aquest ordre que procediré el seu càstig amb tot el rigor". Després de la Segona República, la censura es va tornar a aplicar a La Santa Espina, prohibida tant al carrer com en recintes tancats; una prohibició que va durar vint-i-cinc anys fins que la dictadura franquista, als anys seixanta, va començar a permetre'n la interpretació musical.

Els treballadors i també passejants que es van afegir a la concentració van cantar la lletra, que es va repartir

entre els assistents.“Som i serem gent catalana tant si es vol com si no es vol”, diuen els primers versos. El musicòleg Rabaseda, que havia fet el 2 de febrer una xerrada a l’Auditori Irla sobre Catalunya a través de la sardana, una activitat a la qual es va aplicar l’article 155, concloïa el text amb l’esperit de la composició: “Que avui, ballar i cantar La Santa Espina, retorni la veu del poeta i el cos d’aquells catalans que van fer de la música un compromís polític, un manifest estètic contra la barbàrie del poder irresponsable, un cant per una terra en primavera”.

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 28-04-2018 Pàgina 28

Font del document: http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1383588-el-155-de-la-santa-espina.html